

Zergatik den astakeria hutsa **espainiar kateetan** atzerriko telesailak ikustea

Askotan galdetu izan dute AEBetan sekulako arrakasta izan duten telesailak Espainiako telebista kateetan ematen dituztenean, zergatik egiten ote duten porrot. Argudio ugari okurritzen zaizkit egia esan. Baina labainketa horien kontrako kasuak topatzen ditudanean, *The Big Bang Theory*, *CSI*, *House* edo *Bones* adibidez, alegia, arrakasta izaten jarraitzen dutenak urtetan parrila horren barruan igerian dabiltzan arren, nire buruan galdera bat pizten da: zergatik hauek bai eta besteak ez?

Gaizka Izagirre

@Gaizka_Izagirre

Duela bi urte sekulako saltsa sortu zen sare sozialetan, La Sexta telebista kateak *True Detective* telesailarekin egin zuenaren ondoren. 2015. urte hasieran, telesail bikain honen lehen denboraldiko atal guztiak emitituko zituztela iragarri zuten. Kontuan hartu, Ipar Amerikan estreinatu eta urtebete geroago eman behar zutela. Ia mundu guztiak izan zuen, beraz, lehenagotik ikusteko aukera; baina tira, utz dezagun hori alde batera, sakrilegioa beste bat izan baitzen. Ekoizpena ikusi duzuenok jakingo duzuen moduan –ikusi ez duzuenok ere agian entzungo zenuen– laugarren atalaren azken zatian, teknika eta koordinazio erakustaldi paregabea den sekuentzia-plano zoragarri bat ikusi dezakegu. Batzuek diote pantaila txikiaren historian azken urteetan egin den planorik onenetariko delako –sekuentzia grabatzen hasten den unetik lehen mozketak gertatzen den arte, kasu honetan, ia 7 minutuko tartea dago–. Errodaje horren parte diren teknikari eta langile guztientzat –aktoreak

barne jakina– sekulako lana eta sinkronizazio ariketa berdingabea suposatzen duen unea. Akats bakar batek sekuentzia osoa hasieratik grabatzea bultza dezake, horrek ekar dezakeen estresa, nekea eta batez ere diru-galera handiarekin.

Ba, atzean dagoen lana kontuan izanik, La Sextari ez zitzaion ezer hoberik bururatu plano horren erdi-erdian mozketak bat sartu eta 7 minutuko iragarkietarako tartea gehitzea baino. Webgunean, gainera “Sei minutuko sekuentzia-planoa, kapituluaren urrezko amaiera” titularrarekin iragarri zuten. Beraiek nahi izan zuten zatia moztu eta pikutara bidali zuten ikusleak oso-osorik ikusteko pentsatua zegoen unea. Atala, beraz, osotasunean gozatzea ezinezkoa bihurtu zuten. Azken urteetan desastre horren pareko adibide ugari topatu daitezke, –*Lost* izan liteke argiena–, ez agian mozketengatik, baina bai ordu/egun aldaketa etengabeen erruz, atalen errepikapenengatik edo horiek promozionatzeko sareak spoilerrez betetzeagatik.

Audientzia datuetan ikus daiteke ekoizpen hauek jasaten dituzten tratu txarren ondorio argiena. *Downton Abbey* ezagunak, adibidez, Erresuma Batuan, batez beste, 10 milioitik gorako datuak izaten zituen. Antena 3 kate espainiarrean aldiz, ez zuen milioi bat ikusleren muga gainditzea lortu. Edo *Mad Men* eta *The Sopranos*. Nazioartean sekulako kritikak jaso ondoren eta mundu osora inongo arazorik gabe esportatzea lortuta, Cuatro eta berriro La Sexta telebista kateek ordu txikitako programatzeko burutazio penagarria izan zuten, goizeko 1:30ean alajaina. Alegia, atzerriko produktu bikain hauek ez dituztela *prime time* tartea betetzen, gehienetan, *late-night* eremuan igerian ibiltzen dira, lehen leerroan, nola ez, telesail espainiarrak kokatuz.

Baina kontuz, hasieran esan dudanez bezala, bada aparteko talde txiki bat, telebista kateetako arduradunen hanka-sartze eta lardakeria guzti hauen eraginak apenas nabari dituena. *Castle*, *The Big*

'The Sopranos' bezalako maisulan bat goizeko ordu txikitik emititu bazuten, zer espero daiteke?

Bang Theory, CSI, House, Criminal Minds, Bones... Onak ala txarrak diren eztabaida alde batera utziz, gehiago ala gutxiago, baina urtetan mantendu dira, eta erne, ez pentsa hauek parrilla horien ordu-tegi eta egunetan gora eta behera aritu ez direnik. Zergatik mantentzen dira ikusleak fideltasunez, orduan, telesail hauekin batera? Argibidea oso erraza da. Telesail hauek guztiak prozedimentalak direlako. Telesail prozedimentalak atal independenteak dituztenak izaten dira. Alegia, atal bakoitzaren hasieran azpi-trama bat irekitzen da, kasu bat, pertsonaia berekin. Baina amaieran istorio konkretu hori itxi egiten da. Horrek ez du telesailaren jarraipen zorrotz eta finkoa eskatzen, neurri batean behintzat atalak solte ikusteko aukera dagoelako. Eta hementxe gakoa, programazioan etengabe dantzaren telesail hauekiko bat gustuko badut, baina aldaketa horien erruz kapitulu bat galduz gero, ez da ezer gertatzen, ez dutelako denboraldi oso bateko hari bakar bat.

» Telesail prozedimentalak funtzionatu dute Espainiako kateetan, kapitulu bakoitzean hasi eta bukatzen den trama daukatenak

» Publizitatera joateko mozten diren sekuentziak, ordutegi aldaketa etengabeak... zergatik jokatzen dute horrela Espainiako kateek?

Bikoizketaren gaia ere, gainetik pasa nahi ez dudana puntua iruditzen zait. Geroz eta ikusle gehiago gara jatorrizko herrialdetik datozkigun telesailak emititzen diren erritmoan ikusi nahi ditugunak. Duela urte batzuk gazteak zirela esango nuke, baina gaur egun, geroz eta pertsona heldu gehiago ari dira batzen jatorrizko hizkuntzaren defendatzaileen armadara.

Dena den, Netflix, HBO edo Amazon bezalako plataforma digitalen etorrerari esker, lehen "ohiko supermerkatuetan" bakarrik lortu zitezkeen telesail horiek, orain edozein motatako ikuslerengana erraztasunez iristea lortu dute. Denboraldiak txukun-txukun ordenatuta, iragarkirik gabe, jatorrizko hizkuntzan eta nahieran ikusteko aukera eskainiz. Atzerriko telesailak telebista konbentzionaletan ikusteko aroa itzaltzen ari da. Baina zer nahi duzue esatea, orain arte kudeatu diren bezala kudeatzeko, ez zait hain albiste txarra iruditzen. ■